

ESMU MUNICIPAL DE ORTIGUEIRA
Rede de ESMU DO SISTEMA EDUCATIVO DE GALICIA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

DE

PERCUSIÓN

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN,
CIENCIA, UNIVERSIDADES E
FORMACIÓN PROFESIONAL

Centro: 15032133 | ESMU Municipal de Ortigueira

Escola de Música Concello de
Ortigueira

Profesor: Vicente Rey Fernández

Instrumentos: Percusión, Batería, Tradicional

Programación Didáctica departamento **PERCUSIÓN**

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN

2. OBXECTIVOS

3. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

4. TEMAS TRANSVERSAIS

EDUCACIÓN EN VALORES

TRATAMENTO DAS TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN

E DA COMUNICACIÓN (TIC's)

5. CONTIDOS POR CURSO/INSTRUMENTO

NIVEL BÁSICO

NIVEL INTERMEDIO 1

NIVEL INTERMEDIO 2

NIVEL INTERMEDIO 3

NIVEL AVANZADO 1

NIVEL AVANZADO 2

NIVEL AVANZADO 3

NIVEL AVANZADO 4

6. METODOLOXÍA

7. AVALIACIÓN

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

CRITERIOS DE PROMOCIÓN

CRITERIOS DE RECUPERACIÓN

8. CLASES COLECTIVAS

OBXECTIVOS

CONTIDOS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

GRUPO DE PERCUSIÓN

MATERIAL DIDÁCTICO

9. ACTIVIDADES CULTURAIS E

DE PROMOCIÓN DAS ENSIANZAS

ACTIVIDADES CONXUNTAS CON OUTROS DEPARTAMENTOS

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

AUDICIÓNS E CURSO

1.- INTRODUCCIÓN

A ensinanza da percusión na escola de música terá como obxectivo contribuir a desenrolar no alumnado as capacidades seguintes:

- a) Desenrolar la relaxación corporal, o control muscular e o control das articulacións do corpo.
- b) Coñecer as posibilidades do corpo como medio indispensable para a práctica instrumental da percusión.
- c) Coñecer as características dos principais instrumentos que constitúen a familia da percusión e as súas posibilidades sonoras para utilizala, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como colectiva.
- d) Desenrolar unha capacidade auditiva que valore por igual, e en toda a gama de instrumentos, a esixencia da calidade sonora.
- e) Coñecer as diferentes técnicas dos principais instrumentos da familia da percusión.
- f) Desenrolar a lectura a primeira vista axeitados as dificultades do nivel.
- g) Relacionar os coñecementos adquiridos de lectura e escritura musical coa práctica do instrumento na resolución das dificultades técnicas propias dos obxectivos e contidos do nivel.
- h) Interpretar obras de repertorio de diferentes estilos, axeitados as esixencias do nivel.
- i) Practicar a improvisación como medio de expresión habitual do percusionista.

2.- OBXECTIVOS

Durante todo o curso traballaranse estes contidos mínimos.

- a) Coñecementos básicos da forma de producir sons en cada instrumento (baquetas de diferentes tipos, mans, pes, etc.)
- b) Desenrolo da habilidade de cada man e a coordinación de ambas.
- c) Principios xerais sobre os cambios de mans.
- d) Aprendizaxe dos diversos modos de ataque e articulación.
- e) Desenrolo da sensibilidade auditiva para coñecer, valorar e utilizar a gama tímbrica de cada instrumento.
- f) Desenrolo da coordinación motriz necesaria para tocar varios instrumentos sucesivos ou simultaneamente.
- g) Estudio dos instrumentos de pequena percusión.
- h) Aprendizaxe elemental de caixa, láminas e timbais como instrumentos básicos para o desenrolo rítmico, melódico e auditivo (afinación). Estudos de dificultade progresiva nestes instrumentos.
- i) Desenrolo da práctica de conxunto como medio indispensable para adquirir a percepción simultánea da diversidade tímbrica.

- j) Estudos de obras de nivel elemental para conxunto de percusión que reúnan unha gama ampla e variada de instrumentos.
- k) Adquisición de hábitos de estudos correctos y eficaces.
- l) Entrenamento permanente e progresivo da memoria e a súa repercusión na interpretación.
- m) Práctica de improvisación en grupo.
- n) Práctica da lectura a primeira vista, adaptada as características de escritura para os diversos instrumentos.

3.- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

As motivacións para estudar na escola de música son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. O alumnado da escola de música habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio, cunha gran capacidade de traballo pois ten que compaxinar os estudos de música cos de ensinanza xerais.

Os motivos polos que inician os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretemento, por inercia dun grupo de amigos, etc...

Teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo, polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a adaptación curricular, que é o conxunto de acción dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dun alumno ou grupo determinado.

Dependendo das circunstancias que se presenten no aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1. Adaptacións do material didáctico.
2. Variacións da metodoloxía.
3. Proposta de actividades de traballo alternativas.
4. Organización do traballo.

4.- TEMAS TRANSVERSAIS

EDUCACIÓN EN VALORES

Para unha formación integral do alumnado tamén é importante o tratamento de contidos transversais. A educación no ámbito musical non debe acabar no simple feito do desenvolvemento de destrezas técnicas e un desenrolo da sensibilidade musical.

Estes contidos que responden á realidade da vida cotiá no ámbito social son esencialmente de carácter actitudinal e representan uns elementos educativos básicos que deben incorporarse nas diferentes áreas co fin de conseguir unha plena integración do alumnado na sociedade actual.

O tratamento destes contidos debe despertar no alumnado una especial sensibilidade cara a dita realidade.

O carácter participativo e o compromiso co grupo de compañeiros na práctica musical, facilita a incorporación destes temas á aula especialmente na práctica de conxunto.

Temas como a igualdade de oportunidades entre sexos, o derrumbe das barreiras raciais, a educación para a saúde, compromiso co medio ambiente ou educación para a paz, poderán ser incorporados tanto na clase individual como na de conxunto.

TRATAMENTO DAS TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN (TIC's)

A irrupción das tecnoloxías da información e da comunicación na nosa vida cotiá é cada día mais patente, a súa utilización esténdese ata ámbitos insospeitados.

O estudo da música nas escolas de música cínguese, na maioría dos casos, á práctica interpretativa empregando instrumentos tradicionais. Incluso nestas circunstancias, que a priori poden parecer pouco dadas ao uso das TIC's, pódense empregar co fin de complementar e facilitar o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

O uso de materiais audiovisuais relacionados así como diferentes elementos electrónicos coa materia xa non é unha novidade nos tempos que corren, especialmente dende a aparición de plataformas dixitais como YouTube, Vimeo, Spotify, etc. Estas plataformas unidas á compartición masiva de material audiovisual facilita o seu uso no aula para a exemplificación das posibilidades sonoras e técnicas dos instrumentos, e a exploración de diferentes posibilidades interpretativas ante un mesmo texto musical.

Tamén consideramos de gran importancia a utilización por parte dos alumnos as novas aplicacións para o maior control do tempo e a organización dos estudos.

5.- CONTIDOS POR CURSO / INSTRUMENTO

NIVEL BÁSICO

FORMACIÓN BÁSICA

- a) Coñecemento da caixa, e das súas diferentes partes e funcións.
- b) Coñecer o modo de coller as baquetas.
- c) Como utilizar a boneca, ángulo positivo, ángulo negativo.
- d) Colocación e coordinación da boneca en relación co resto do brazo.
- e) Principios fundamentais de relaxación.
- f) Adaptación do corpo á caixa, posición sentada e de pé.

- g) Distinguir diferentes tipos de sons na caixa.
- h) Introducir o concepto de movemento continuo, imitación do rebote dunha pelota.
- i) Introducción do golpe simple con diferentes figuras rítmicas en mans separadas.
- j) Comprender rítmicas diferentes utilizando ambas mans.
- k) Concienciar e demostrar ó alumno a relación entre altura e dinámica.
- l) Diferenciación entre as articulacións de picado e ligado.
- m) Coñecer os principios xerais da articulación.
- n) Diminuír entre unha boa e mala calidade de son e saber cales son as causas principais que inflúen nun ou outro son.
- o) Ensinar a coidar, limpar e manter en bo estado o instrumento.
- p) Introducción á técnica base da marimba.

ESTUDIOS E OBRAS

Caixa:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 1)
Siegfried Fink (Studies for Snare Drum Vol. 1) (Leccións da 1 á 17)
Garwood Whaley (Fundamental Studies for Snare Drum)
G. L. Stone (Stick Control for the Snare Drummer)
Dante D'Agostini (Solfeo Rítmico)
Graded Music for Snare Drum Book I. Ian Wright

Timbais:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 1)
F. Xavier Joaquín (Timbales Vol. 1) (Leccións da 1 á 15)
Mitchell Peters (Fundamental Timpani Studies)
Graded Music for Timpani. Book I. Ian Wright

Láminas:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 1)
F. Xavier Joaquín (Xilofón) Escalas e Arpexios: DoM e Lam
Marcel Jorand (15 Studies for Xylophone)
Graded Music for Tuned Percussion. Book I. Ian Wright

Batería:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 1)
Carmine Appice (Realistic Rock) (Part I)
Elías Gil (Ejercicios para la Batería Pop) (Sección A)
Seth Golberg (Enséñese a Tocar la Batería)
Stefano Paolini (Fills & Grooves for Drums)
Siegfried Fink (Studies for Drum Set)

Multipercusión:

Morris Goldenberg (Studies in Solo Percussion) (Pax. 4 e 5)

E. Ll. Regolí (Estudios para Multipercusión)

Hans Mater (An introduction to Latin Percussion)

NIVEL INTERMEDIO

NIVEL INTERMEDIO 1

- a) Ampliar os coñecementos das distintas partes dos instrumentos.
- b) Coñecemento completo da suxeición da baqueta.
- c) Explicar o desenrolo das bonecas.
- d) Coñecemento da importancia do brazo.
- e) Afondar nas pautas de relaxación corporal.
- f) Explicar o desenrolo do concepto de movemento continuo.
- g) Identificar os diferentes tipos de movementos: Full, Down, Up e Tap.
- h) Manexar os catro movementos en diferentes figuracións rítmicas.
- i) Coñecemento básico dos matices.
- j) Recordar a distinción entre ligado e picado e interpretar exercicios nos que se mezclen ambas articulacións.
- k) Observar con especial atención a velocidade da boneca para realizar unha boa articulación.
- l) Tomar conciencia da importancia dun autocontrol sobre os elementos físicos que contribúen a unha mala ou boa percusión do son.
- m) Coñecer a acentuación musical.
- n) Coñecer e empezar a executar o dobre golpe, paradiddle e mordentes dunha nota.
- o) Demostrar a forma de coller as baquetas de marimba.
- p) Coñecer e aplicar a posición do corpo ante a marimba.
- q) Coñecemento e función da parte inferior do corpo.
- r) Recoñecer a zona da lámina con maior calidade de son.
- s) Coñecer e aplicar figuras xeométricas na marimba (cadrado, triángulo, rectángulo y círculo).
- t) Coñecemento dos movementos horizontal, vertical e oblicuo; e a súa aplicación na marimba.
- u) Aplicar o movemento continuo na marimba.
- v) Coñecer as escalas esixidas segundo o nivel (maiores con tres sostenidos e tres bemoles)
- w) Explicar a relación existente entre altura e dinámica.
- x) Coñecer a improvisación na batería.

ESTUDIOS E OBRAS

Caixa:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 1)
Siegfried Fink (Studies for Snare Drum Vol. 1) (Leccións da 18 á 31)
Garwood Whaley (Fundamental Studies for Snare Drum)
G. L. Stone (Stick Control for the Snare Drummer)
Dante D'Agostini (Solfeo Rítmico)
Graded Music for Snare Drum Book I. Ian Wright

Timbais:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 1)
F. Xavier Joaquín (Timbales Vol. 1) (Leccións da 16 á 22)
Mitchell Peters (Fundamental Timpani Studies)
Graded Music for Timpani. Book I. Ian Wright

Láminas:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 1)
F. Xavier Joaquín (Xilofón) Escalas e Arpexios: SolM, Mim, FaM e Rem
Marcel Jorand (15 Studies for Xylophone)
Graded Music for Tuned Percussion. Book I. Ian Wright

Batería:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 1)
Carmine Appice (Realistic Rock) (Part II)
Elías Gil (Ejercicios para la Batería Pop) (Sección B)
Seth Golberg (Enséñese a Tocar la Batería)
Stefano Paolini (Fills & Grooves for Drums)
Siegfried Fink (Studies for Drum Set)

Multipercusión:

Morris Goldenberg (Studies in Solo Percussion) (Pax. 6 á 11)
E. Ll. Remolí (Estudios para Multipercusión)
Hans Mater (An introduction to Latin Percussion)

NIVEL INTERMEDIO 2

- a) Comprender a utilidade do movemento continuo para a boa dicción musical.
- b) Coñecemento e desenrolo do redobre de dúas notas.
- c) Explicar o mordente de dúas notas con diferentes dixitacións.
- d) Explicar os rudimentos básicos como técnica fundamental da caixa.
- e) Experimentar o desenrolo e a habilidade das bonecas.

- f) Recordar os diferentes movementos: Full, Down, Up e Tap.
- g) Executar movementos de distancia na marimba.
- h) Recordar os diferentes tipos de movementos na marimba, así como as figuras xeométricas.
- i) Coñecer a importancia da parte inferior do corpo.
- j) Distinguir e diferenciar os músculos pequenos dos grandes e a función de cada un.
- k) Coñecemento da importancia do movemento do cóbado.
- l) Aplicar a independencia rítmica con ambas mans.
- m) Analizar o picado e ligado nunha sola lámina.
- n) Interpretar escalas e arpejos maiores con diferentes exercicios previos para a súa asimilación.
- o) Explicar a función do timbal, as súas diferentes partes e utilidades.
- p) Analizar a forma correcta de coller as baquetas de timbal.
- q) Utilizar o movemento da boneca cóbado e ombro.
- r) Coñecer a parte superior da espalda e a súa utilización para producir son nos timbais.
- s) Probar exercicios nun timbal con notas largas e cortas.
- t) Experimentar e igualar o son de ambas mans.
- u) Coñecemento da batería.
- v) Utilizar a improvisación na batería.

ESTUDIOS E OBRAS

Caixa:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 2)
Siegfried Fink (Studies for Snare Drum Vol. 1) (Leccións da 32 á 45)
Garwood Whaley (Fundamental Studies for Snare Drum)
G. L. Stone (Stick Control for the Snare Drummer)
Dante D'Agostini (Solfeo Rítmico)
Graded Music for Snare Drum Book I. Ian Wright

Timbais:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 2)
F. Xavier Joaquín (Timbales Vol. 1) (Leccións da 23 á 30)
Mitchell Peters (Fundamental Timpani Studies)
Graded Music for Timpani. Book I. Ian Wright

Láminas:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 2)
F. Xavier Joaquín (Xilofón) Escalas e Arpejos: ReM, Sim, SibM e Solm
Marcel Jorand (15 Studies for Xylophone)
Graded Music for Tuned Percussion. Book I. Ian Wright

Batería:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 2)
Carmine Appice (Realistic Rock) (Part III)
Elías Gil (Ejercicios para la Batería Pop) (Sección D)
Seth Golberg (Enséñese a Tocar la Batería)
Stefano Paolini (Fills & Grooves for Drums)
Siegfried Fink (Studies for Drum Set)

Multipercusión:

Morris Goldenberg (Studies in Solo Percussion) (Pax. 12 á 16)
E. Ll. Remolí (Estudios para Multipercusión)
Hans Mater (An introduction to Latin Percussion)

NIVEL INTERMEDIO 3

- a) Recordar a utilidade dos rudimentos.
- b) Aplicar o redobre de dúas notas, explicar os principios do redobre de tres notas e o Buzzy.
- c) Aplicar as funcións das dinámicas.
- d) Explicar a utilidade dos dedos para maior control e velocidade.
- e) Identificar e coñecer as figuras rítmicas en tresillos, cinquillos, seisillos, etc.
- f) Manexar os fundamentos básicos da improvisación en grupos.
- g) Executar poliritmias con diferentes figuras rítmicas.
- h) Coñecer como afinar unha caixa.
- i) Aplicar os diferentes tipos de articulacións na marimba con diversas melodías.
- j) Utilizar escalas e arpexios con diferentes articulacións.
- k) Coñecemento de escalas e arpexios con rítmicas diferentes.
- l) Utilizar exercicios de dobres notas nos arpexios.
- m) Aplicar contrastes dinámicos nas obras.
- n) Incrementar a velocidade en escalas e arpexios.
- o) Explicar os intervalos de terceiras, cuartas, e quintas, paralelas e alternadas.
- p) Coñecer os catro tipos de memoria: visual, nominal, muscular e analítica.
- q) Aplicar a parte inferior do corpo: cambios de pivote e pasos.
- r) Recordar o redobre no timbal como medida para conseguir notas largas.
- s) Aplicar exercicios de mans para doús timbais.
- t) Utilizar o movemento de cadeira para pasar dun timbal a outro.
- u) Coñecer a execución de ligado e picado nos timbais.
- v) Utilizar a lectura a primeira vista nos timbais.
- w) Explicar el concepto de set-up.
- x) Coñecer os principios básicos de colocación nun set-up.
- y) Executar pequenas obras para set-up de lectura e comprensión fácil.

ESTUDIOS E OBRAS

Caixa:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 3)
Siegfried Fink (Studies for Snare Drum Vol. 1) (Leccións da 46 á 63)
Garwood Whaley (Fundamental Studies for Snare Drum)
G. L. Stone (Stick Control for the Snare Drummer)
Dante D'Agostini (Solfeo Rítmico)
Graded Music for Snare Drum Book I. Ian Wright

Timbais:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 3)
F. Xavier Joaquín (Timbales Vol. 1) (Leccións da 31 á 38)
Mitchell Peters (Fundamental Timpani Studies)
Graded Music for Timpani. Book I. Ian Wright

Láminas:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 3)
F. Xavier Joaquín (Xilofón) Escalas e Arpexios: LaM, Fa#m, MibM e Dom
Marcel Jorand (15 Studies for Xylophone)
Graded Music for Tuned Percussion. Book I. Ian Wright

Batería:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 3)
Carmine Appice (Realistic Rock) (Part IV)
Elías Gil (Ejercicios para la Batería Pop) (Sección E)
Seth Golberg (Enséñese a Tocar la Batería)
Stefano Paolini (Fills & Grooves for Drums)
Siegfried Fink (Studies for Drum Set)

Multipercusión:

Morris Goldenberg (Studies in Solo Percussion) (Pax. 17 á 21)
E. Ll. Remolí (Estudios para Multipercusión)
Hans Mater (An introduction to Latin Percussion)

NIVEL AVANZADO

NIVEL AVANZADO 1

- a) Coñecer e dominar a técnica básica dos seguintes instrumentos: marimba, timbais, caixa, batería, vibráfono e multipercusión, así como a coordinación rítmica e motriz que esixe o conxunto dos mesmos.
- b) Demostrar autonomía dos coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación, dixitación, articulación, fraseo, dinámica, etc.
- c) Interpretar en público un pequeno recital con un repertorio de obras pertencentes a diferentes estilos, de dificultade adecuada a este nivel.
- d) Adoptar unha boa posición corporal ante os diferentes instrumentos de percusión.
- e) Coñecer as posibilidades e características sonoras de cada instrumento de percusión e facer un bo uso delas.
- f) Adquirir responsabilidade e autonomía no estudio diario.
- g) Utilizar e desenrolar a memoria para o discurso musical.
- h) Desenrolar a coordinación, independencia rítmica, e a psicomotricidade para a execución musical.
- i) Coñecer as capacidades de concentración, memoria e actitude corporal, fundamentais para unha interpretación eficaz.

CONTIDOS

Para todos los instrumentos:

- a) Utilidade dos músculos grandes, músculos pequenos e a súa relación nos movementos lentos e rápidos.
- b) Desenrolo e estudio para a colocación de set-up cun criterio propio.
- c) Coñecemento dos instrumentos orquestrais e banda: bombo, pratos, triángulo, pandeireta, castañolas, etc.
- d) Desenrolo da psicomotricidade e independencia con exercicios.
- e) Practicar nota corta e larga apagando co corpo cos pratos.
- f) Practicar a igualación das mans coas baquetas.
- g) Practicar exercicios para a relaxación corporal.
- h) Desenrolo dun autocontrol sobre os elementos físicos que contribúen a unha boa ou mala percusión do son.
- i) Practicar o golpe; velocidade, aceleración e desaceleración.
- j) Aplicación do movemento continuo para a boa dicción musical.
- k) Desenrolo da psicomotricidade e independencia.
- l) Concienciar ó alumno da importancia da poliritmía nos instrumentos de percusión.
- m) Traballar exercicios con cambio de dinámicas.
- n) Practicar a preparación de notas en todos os instrumentos
- o) Ensinar ó alumno a crearse os seus propios exercicios técnicos.
- p) Traballar exercicios onde haxa desprazamentos de cóbados.

Caixa:

- a) Aplicación das dinámicas redobrando na caixa, tanto en piano coma en forte.
- b) Diferentes tipos de golpes; Full, down, tap e up.
- c) Práctica do redobre de tres notas.
- d) Estudio dos seguintes rudimentos en compases binarios e ternarios así como en diferente parte do compás: The single stroke roll, Double stroke, 5 stroke roll, Single paradiddle e Flam.
- e) Coñecer a utilidade dos dedos e a súa aplicación á hora de tocar a caixa.
- f) Estudiar o dobre golpe acentuando a segunda nota.
- g) Estudos, obras e técnica recollidos no apartado H.
- i) Primeira vista en parches; dúos de caixa e con 2 alturas timbais, toms, set, etc.

Láminas:

- a) Estudio dos principios xerais para a técnica de marimba con catro baquetas.
- b) Utilizar os diferentes tipos de golpes na marimba; golpe simple independente, golpe simple alternado, golpe dobre vertical.
- c) Aplicación dos pasos, cambios de peso e pivotaxe como medio de desprazamento na marimba.
- d) Coñecemento e práctica das escalas e arpexios maiores con tres alteracións nunha octava.
- e) Movemento con figuras xeométricas.
- f) Coñecemento do pedal e do apagado no vibráfono.
- g) Estudos, obras e técnica recollidos no apartado H.
- h) Primeira vista a dúas baquetas; a) lineal, melódica hasta tres alteracións e b) simultánea a 2 claves e 2 pentagramas.

Timbais:

- a) Estudio e práctica do apagado nos timbais en silencios e tamén para a limpeza do son.
- b) Estudio do redobre no timbal en piano e forte como medio para conseguir una nota larga.
- c) Practicar afinación nos timbais con 4ª e 5ª ascendentes.
- d) Estudos, obras e técnica recollidos no apartado H.

ESTUDIOS E OBRAS

Caixa:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 4)
Siegfried Fink (Studies for Snare Drum Vol. 1) (Leccións da 64 á 80)
Graded Music for Snare Drum. I. Wright & K. Hathway.
Grado 3. *mínimo tres estudos
Intermediate snare drum studies Mitchell Peters.
Estudios do 1 ó 5 inclusive

*mínimo tres estudos

Rudimental Primer for the snare drummer Mitchell Peters.

The single stroke roll

Double stroke

5 stroke roll

Single paradiddle

Flam

Timbais:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 4)

F. Xavier Joaquín (Timbales Vol. 2) (Leccións da 1 á 12)

Graded Music for Timpani Ian Wright.

Grado 3. *mínimo técnica e tres estudos

Láminas:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 4)

F. Xavier Joaquín (Xilofón) Escalas e Arpexios: MiM, Do#m, LabM e Fam

Introduction Cours for Xilophone G.Hamilton Green's.

Estudios do 1 ó 3 inclusive

* mínimo dous estudos + escalas e arpexios maiores nunha octava.

Método cinético para marimba Leigh Howard Stevens.

Doble Vertical: 162-163-171-172-(218)

Simple Independiente: 1-16-(25-29)

Batería:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 4)

Carmine Appice (Realistic Rock) (Part V e VI)

Tres patróns rítmicos de diferentes estilos, adecuados ó nivel do curso.

Desenrolo e aplicación na batería dalgún rudimento do curso.

Obras:

Dúas obras de marimba.

Unha obra con piano.

Unha obra de set-up.

Unha obra de láminas a dúas baquetas (con piano opcional).

NIVEL AVANZADO 2

a) Coñecer e dominar a técnica básica dos seguintes instrumentos: marimba, timbais, caixa, batería, vibráfono e multipercusión, así como a coordinación rítmica e motriz que esixe o conxunto dos mesmos.

- b) Demostrar autonomía dos coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación, dicitación, articulación, fraseo, dinámica, etc.
- c) Interpretar en público un pequeno recital con un repertorio de obras pertencentes a diferentes estilos, de dificultade adecuada a este nivel.
- d) Adoptar unha boa posición corporal ante os diferentes instrumentos de percusión.
- e) Coñecer as posibilidades e características sonoras de cada instrumento de percusión e facer un bon uso delas.
- f) Adquirir responsabilidade e autonomía no estudio diario.
- g) Utilizar y desenrolar a memoria para o discurso musical.
- h) Desenrolar a coordinación, independencia rítmica, e a psicomotricidade para a execución musical.
- i) Coñecer as capacidades de concentración, memoria e actitude corporal, fundamentais para unha interpretación eficaz.

CONTIDOS

Para todos os instrumentos:

- a) Utilidade dos músculos grandes, músculos pequenos y a súa relación en movementos lentos e rápidos.
- b) Desenrolo e estudio para a colocación de set-up cun criterio propio.
- c) Coñecemento dos instrumentos orquestais e banda: bombo, pratos, triángulo, pandeireta, castañolas etc.
- d) Desenrolo da psicomotricidade e independencia con exercicios.
- e) Practicar a igualación das mans coas baquetas.
- f) Practicar exercicios para a relaxación corporal.
- g) Desenrolo dun autocontrol sobre os elementos físicos que contribúen a unha boa ou mala percusión do son.
- h) Practicar o golpe; velocidade, aceleración e desaceleración.
- i) Aplicación do movemento continuo para a boa dicción musical.
- j) Desenrolo da psicomotricidade e independencia
- k) Concienciar ó alumno da importancia da poliritmia nos instrumentos de percusión.
- l) Traballar exercicios con cambio de dinámicas.
- m) Practicar a preparación de notas en todos os instrumentos
- n) Ensinar ó alumno a crearse os seus propios exercicios técnicos.
- o) Traballar exercicios onde haxa desprazamentos de cóbados

Caixa:

- a) Aplicación das dinámicas redobrando na caixa, tanto en piano como en forte.
- b) Diferentes tipos de golpes; Full, down, tap e up.
- c) Práctica del redobre de tres notas.
- d) Estudio dos seguintes rudimentos en compases binarios e ternarios así como en diferente parte del compás: Single ratamacue, 7stroke roll, 9 stroke roll, flam tap, ruff, 4 stroke ruff.

- e) Coñecer a utilidade dos dedos e a súa aplicación á hora de tocar a caixa.
- f) Estudiar o dobre golpe acentuando a segunda nota.
- g) Estudos, obras y técnica recollidos no apartado H.
- h) Primeira vista en parches; dúos de caixa e con 2 alturas timbais, toms, set, etc.

Láminas:

- a) Estudio dos principios xerais para a técnica de marimba con catro baquetas.
- b) Utilizar os diferentes tipos de golpes na marimba; golpe simple independente, golpe simple alternado, golpe dobre vertical.
- c) Aplicación dos pasos, cambios de peso e pivotaxe como medio de desprazamento na marimba.
- d) Coñecemento e práctica das escalas e arpejos maiores nunha octava.
- e) Movemento con figuras xeométricas.
- f) Practicar o dampening e pedaling no vibráfono.
- g) Desenrolo da velocidade de golpes simples en escalas e arpejos.
- h) Analizar os cambios de intervalo, apertura e cierre.
- i) Estudos, obras e técnica recollidos no apartado H.
- j) Primeira vista a dúas baquetas; a) lineal, melódica hasta tres alteracións e b) simultánea a 2 claves e 2 pentagramas.

Timbais:

- a) Estudio e práctica do apagado nos timbais en silencios e tamén para a limpeza do son.
- b) Estudio do redobre no timbal en piano e forte.
- c) Practicar afinación nos timbais con 4ª e 5ª ascendentes e descendentes.
- d) Traballar a parte superior do corpo, para o desprazamento dun timbal a outro.
- e) Exercicios diversos cos pedais dos timbais para desenrolar un cambio rápido da afinación.
- f) Estudos, obras e técnica recollidos no apartado H.

ESTUDIOS E OBRAS

Caixa:

- Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 5)
- Siegfried Fink (Studies for Snare Drum Vol. 3) (Leccións da 1 á 6)
- Graded Music for Snare Drum. I. Wright & K. Hathway.
- Grado 4. *mínimo tres estudos
- Intermediate snare drum studies Mitchell Peters.
- Estudios do 6 ó 10 inclusive
- *mínimo tres estudos
- Rudimental Primer for the snare drummer Mitchell Peters.
- Single paradiddle
- 9 stroke roll

Flam tap
Ruff
Flam accent

Timbais:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 5)
F. Xavier Joaquín (Timbales Vol. 2) (Leccións da 13 á 20)
Graded Music for Timpani Ian Wright.
Grado 4. *mínimo técnica e tres estudos

Láminas:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 5)
F. Xavier Joaquín (Xilofón) Escalas e Arpexios: SiM, Sol#m, RebM e Sibm
Introduction Cours for Xilophone G.Hamilton Green's.
Estudios do 4 ó 7 inclusive
*mínimo dous estudos + escalas e arpexios maiores 2 octavas.
Método cinético para marimba Leigh Howard Stevens.
Doble Vertical: 165-168-218 5M y 3m (174-175-185-186-216)
Simple Independiente: 3-7-10-(17-29-30)
Simple Alternado: (50-51-54-55)

Batería:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 5)
Carmine Appice (Realistic Rock) (Part VII e VIII)
Tres patróns rítmicos de diferentes estilos, adecuados ó nivel do curso
Desenrolo e aplicación na batería dalgún rudimento do curso

Obras:

Dúas obras de marimba.
Unha obra con piano.
Unha obra de set-up.
Unha obra de láminas a dúas baquetas (con piano opcional).
Unha obra ou estudio de vibráfono.

NIVEL AVANZADO 3

j) Coñecer e dominar a técnica básica dos seguintes instrumentos: marimba, timbais, caixa, batería, vibráfono e multipercusión, así como a coordinación rítmica e motriz que esixe o conxunto dos mesmos.

k) Demostrar autonomía dos coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación, dicitación, articulación, fraseo, dinámica, etc.

- l) Interpretar en público un pequeno recital cun repertorio de obras pertencentes a diferentes estilos, de dificultade adecuada a este nivel.
- m) Adoptar unha boa posición corporal ante os diferentes instrumentos de percusión.
- n) Coñecer as posibilidades e características sonoras de cada instrumento de percusión e facer un bo uso delas.
- o) Adquirir responsabilidade e autonomía no estudio diario.
- p) Utilizar e desenrolar a memoria para o discurso musical.
- q) Desenrolar a coordinación, independencia rítmica, e a psicomotricidade para a execución musical.
- r) Coñecer as capacidades de concentración, memoria e actitude corporal, fundamentais para unha interpretación eficaz.

CONTIDOS

Para tódolos instrumentos:

- a) Utilidade dos músculos grandes, músculos pequenos e a súa relación en movementos lentos e rápidos.
- b) Desenrolo e estudio para a colocación de set-up cun criterio propio.
- c) Coñecemento dos instrumentos orquestais e banda: Bombo, pratos, triángulo, pandeireta, castañolas, etc.
- d) Desenrolo da psicomotricidade e independencia con exercicios.
- e) Practicar a igualación das mans coas baquetas.

- f) Practicar exercicios para a relaxación corporal.
- g) Desenrolo dun autocontrol sobre los elementos físicos que contribúen a unha boa ou mala percusión do son.
- h) Practicar o golpe; velocidade, aceleración e desaceleración.
- i) Aplicación do movemento continuo para a boa dicción musical.
- j) Desenrolo da psicomotricidade e independencia.
- k) Concienciar ó alumno da importancia da poliritmia nos instrumentos de percusión.
- l) Traballar exercicios con cambio de dinámicas.
- m) Practicar a preparación de notas en tódolos instrumentos.
- n) Ensinar ó alumno a crearse os seus propios exercicios técnicos.
- o) Traballar exercicios onde haxa desprazamentos de cóbados.

Caixa:

- a) Aplicación das dinámicas redobrando na caixa, tanto en piano como en forte.
- b) Diferentes tipos de golpes; Full, down, tap e up.
- c) Práctica do redobre de tres notas.
- d) Estudio dos seguintes rudimentos en compases binarios e ternarios así como en diferente parte do compás: double paradiddle, 6 stroke roll, 13 stroke roll, drag paradiddle 1, drag paradiddle 2, double ratamacue, triple ratamacue.

- e) Coñecer a utilidade dos dedos e a súa aplicación á hora de tocar a caixa.
- f) Estudiar o dobre golpe acentuando a segunda nota.
- g) Ampliar o estudio do redobre simple.
- h) Distinguir e executar as múltiples posibilidades sonoras da caixa.
- i) Estudios, obras e técnica recollidos no apartado H.
- j) Parches, primeira vista en parches; a) con caixa compases e medidas irregulares, b) en 3 alturas e c) con pequenos cambios de instrumentos.

Láminas:

- a) Estudio dos principios xerais para a técnica de marimba con catro baquetas.
- b) Utilizar os diferentes tipos de golpes na marimba, golpe simple independente, simple alternado, vertical e dobre lateral.
- c) Aplicación dos pasos, cambios de peso e pivotaxe como medio de desprazamento na marimba.
- d) Coñecemento e práctica das escalas e arpejos maiores en dúas octavas.
- e) Movemento con figuras xeométricas.
- f) Practicar o dampening e pedaling no vibráfono.
- g) Desenrolo da velocidade de golpes simples en escalas e arpejos.
- h) Analizar os cambios de intervalo, apertura e cierre.
- i) Estudios, obras e técnica recollidos no apartado H.
- j) Primeira vista con dous e catro baquetas; a) lineal, melódica ata con catro alteracións b) simultánea, a 2 claves e 2 pentagramas e c) acordes.

Timbais:

- a) Estudio e práctica do apagado nos timbais en silencios e tamén para a limpeza do son.
- b) Estudio do redobre no timbal en piano e forte.
- c) Practicar a afinación nos timbais con 3ª maiores ascendentes.
- d) Traballar a parte superior do corpo, para o desprazamento dun timbal a outro.
- e) Exercicios diversos cos pedais dos timbais para desenrolar un cambio rápido na afinación.
- f) Estudios, obras y técnica recollidos no apartado E.

ESTUDIOS E OBRAS

Caixa:

- Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 6)
- Siegfried Fink (Studies for Snare Drum Vol. 3) (Leccións da 1 á 13)
- Graded Music for Snare Drum. I. Wright & K. Hathway.
- Grado 5. *mínimo tres estudos
- Intermediate snare drum studies Mitchell Peters.
- Estudios do 11 ó 15 inclusive
- *mínimo tres estudos
- Rudimental Primer for the snare drummer Mitchell Peters.

Timbais:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 6)
F. Xavier Joaquín (Timbales Vol. 3) (Leccións da 13 á 20)
Graded Music for Timpani Ian Wright.
Grado 5. *mínimo técnica e tres estudos

Láminas:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 6)
F. Xavier Joaquín (Xilofón) Escalas e Arpexios: Fa#M, Re#m, SolbM e Mibm
Introduction Cours for Xilophone G.Hamilton Green's.
Estudios do 8 ó 12 inclusive
*mínimo dous estudos + escalas e arpexios menores naturais 1 oitava.
Método cinético para marimba Leigh Howard Stevens.
Doble Vertical: 164-166-169-185-186-(173-176-177)
Simple Independiente: 18-23-24-30-(31con 2+3 y 3+2)
Simple alternado: 50-51-54-55-(70-71-72-73)
Doble Lateral: (279-281)

Batería:

Michael Jansen (Método de Percusión Vol. 6)
Carmine Appice (Realistic Rock) (Part IX e X)
Tres patróns rítmicos de diferentes estilos, adecuados ó nivel do curso.
Desenrolo e aplicación na batería dalgún rudimento do curso.

Obras:

Dúas obras de marimba.
Unha obra de timbais ou caixa con piano.
Unha obra de set-up.
Unha obras de láminas a dúas baquetas (con piano opcional).
Unha obra ou estudio de vibráfono.
Un estrato orquestral de caixa, triangulo e pandeireta.
Single paradiddle
Double paradiddle
Triple paradiddle
Single ratamacue
Flam paradiddle
7 stroke roll

NIVEL AVANZADO 4

Obxectivos.

- a) Coñecer e dominar a técnica básica dos seguintes instrumentos: marimba, timbais, caixa, batería, vibráfono e multipercusión, así como a coordinación rítmica e motriz que esixe o conxunto dos mesmos.
- b) Demostrar autonomía dos coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación, dicitación, articulación, fraseo, dinámica, etc.
- c) Interpretar en público un pequeno recital cun repertorio de obras pertencentes a diferentes estilos, de dificultade adecuada a este nivel.
- d) Adoptar unha boa posición corporal ante os diferentes instrumentos de percusión.
- e) Coñecer as posibilidades e características sonoras de cada instrumento de percusión e facer un bo uso delas.
- f) Adquirir responsabilidade e autonomía no estudio diario.
- g) Utilizar e desenrolar a memoria para o discurso musical.
- h) Desenrolar a coordinación, independencia rítmica, e a psicomotricidade para a execución musical.
- i) Coñecer as capacidades de concentración, memoria e actitude corporal, fundamentais para unha interpretación eficaz.

CONTIDOS

Para tódolos instrumentos:

- a) Utilidade dos músculos grandes, músculos pequenos e a súa relación en movementos lentos e rápidos.
- b) Desenrolo e estudio para a colocación de set-up cun criterio propio.
- c) Coñecemento dos instrumentos orquestrais e banda: Bombo, pratos, triángulo, pandeireta, castañolas, etc.
- d) Desenrolo da psicomotricidade e independencia con exercicios.
- e) Practicar a igualación das mans coas baquetas.
- f) Practicar exercicios para a relaxación corporal.
- g) Desenrolo dun autocontrol sobre os elementos físicos que contribúen a unha boa ou mala percusión do son.
- h) Practicar o golpe; velocidade, aceleración e desaceleración.
- i) Aplicación do movemento continuo para a boa dicción musical.
- j) Desenrolo da psicomotricidade e independencia.
- k) Concienciar ó alumno da importancia da polirritmia nos instrumentos de percusión.
- l) Traballar exercicios con cambio de dinámicas.
- m) Practicar a preparación de notas en tódolos instrumentos.
- n) Ensinar ó alumno a crearse os seus propios exercicios técnicos.
- o) Traballar exercicios onde haxa desprazamentos de cóbados.
- p) Realizar un traballo historia de un instrumento de percusión.
- q) Profundizar nos catro tipos de memoria: visual, nominal, muscular e analítica.

Caixa:

- a) Aplicación das dinámicas redobrando na caixa, tanto en piano como en forte.
- b) Diferentes tipos de golpes; Full, down, tap e up.
- c) Práctica do redobre de tres notas.
- d) Estudio dos seguintes rudimentos en compases binarios e ternarios así como en diferente parte do compás: single drag, 11 stroke roll, 10 stroke roll, flamacue, flam acent, single dragadiddle, paradiddle diddle y triple paradiddle.
- e) Coñecer a utilidade dos dedos e a súa aplicación á hora de tocar a caixa.
- f) Estudiar o dobre golpe acentuando a segunda nota.
- g) Ampliar o estudio do redobre simple.
- h) Distinguir e executar as múltiples posibilidades sonoras da caixa.
- i) Estudios, obras e técnica recollidos no apartado H.
- j) Parches, primeira vista en parches; a) con caixa compases e medidas irregulares, b) en 3 alturas e c) con pequenos cambios de instrumentos.

Láminas:

- a) Estudio dos principios xerais para a técnica de marimba con catro baquetas.
- b) Utilizar os diferentes tipos de golpes na marimba; golpe simple independente, simple alternado, vertical e dobre lateral.
- c) Aplicación os pasos, cambios de peso e pivotaxe como medio de desprazamento na marimba.
- d) Coñecemento e práctica das escalas e arpejos menores naturais nuna oitava.
- e) Movemento con figuras xeométricas.
- f) Practicar o dampening e pedaling no vibráfono.
- g) Desenrolo da velocidade de golpes simples en escalas e arpejos.
- h) Analizar os cambios de intervalo, apertura e cierre.
- i) Profundizar no repertorio do xilófono e da súa utilidade na orquesta.
- j) Recoñecer e utilizar os múltiples sons na marimba polo cambio de baquetas.
- k) Estudios, obras e técnica recollidos no apartado H.
- l) Primeira vista con dúas e catro baquetas; a) lineal, melódica ata con catro alteracións b) simultánea, a 2 claves e 2 pentagramas e c) acordes.

Timbais:

- a) Estudio e práctica do apagado nos timbais en silencios e tamén para a limpeza do son.
- b) Estudio do redobre no timbal en piano e forte.
- c) Practicar a afinación nos timbais con 3ª maiores ascendentes e descendentes.
- d) Exercicios diversos cos pedais dos timbais para desenrolar un cambio rápido na afinación.
- e) Traballar a parte superior do corpo, para o desprazamento dun timbal a outro.

- f) Exercicios diversos cos pedais dos timbais para desenrolar un cambio rápido na afinación.
- g) Profundizar no repertorio do timbal e a súa utilidade na orquesta.
- h) Estudos, obras e técnica recollidos no apartado G.

ESTUDIOS E OBRAS

Caixa

Siegfried Fink (Studies for Snare Drum Vol. 3) (Leccións da 12 á 17)

Graded Music for Snare Drum. I. Wright & K. Hathway.

Grado 6. *mínimo catro estudos

Intermediate snare drum studies Mitchell Peters.

Estudios do 16 ó 23 inclusive

*mínimo cinco estudos

Rudimental Primer for the snare drummer Mitchell Peters.

Single drag

Flamacue

Drag paradiddle # 1

4 stroke ruff

13 stroke roll

Double ratamacue

Paradiddle diddle

11 stroke roll

Timbais:

F. Xavier Joaquín (Timbales Vol. 3) (Leccións da 13 á 20)

Graded Music for Timpani Ian Wright.

Grado 6. *mínimo técnica e tres estudos

Láminas:

F. Xavier Joaquín (Xilofón) Escalas e Arpexios: Do#M, La#m, DobM e Labm

Introduction Cours for Xilophone G.Hamilton Green's

Estudios do 13 ó 21 inclusive

*mínimo tres estudos + escalas e arpexios menores, 3 tipos, a 2 oitavas.

-Método cinético para marimba Leigh Howard Stevens.

Doble Vertical: 167-170-178-179-185-186 (193-225-226-263)

Simple Independiente: 2-4-5-25-26-31 con 2+3 y 3+2 (32-33)

Simple Alternado: 52-53-56-57-74-75-76-77

Doble Lateral: 283-284

Mixtos: 415-416-417-418-425-428

Batería:

Carmine Appice (Realistic Rock) (Part XI, XII e XIII)

Tres patróns rítmicos de diferentes estilos, adecuados al nivel del curso.
Desenrolo e aplicación na batería dalgún rudimento do curso.
(La Batería J. Antonio Garcia) (Pág. 7, 8, 9, 67, 68, 40, 70, 72, 74, 76, 79 y 81)

Obras:

Dúas obras de marimba.

Unha obra de set-up.

Unha obra con piano.

Unha obra o estudio de vibráfono.

Unha obra de láminas a dúas baquetas (con piano opcional).

Un estrato orquestal de láminas, caixa, timbais e pandeireta.

6. METODOLOXÍA

O profesor ten que implicarse en todo o proceso de ensinanza, animando e dinamizando coa súa participación e actitude todo o que se vai a realizar, debendo crear as condiciones adecuadas de confianza e liberdade para que os alumnos se poidan expresar correctamente.

O profesor de percusión utilizará unha metodoloxía mezcla de distintos principios metodolóxicos e diferentes estratexias de ensinanza, segundo as necesidades de cada situación.

O método de ensinanza de percusión abordarase das seguintes maneiras:

a) Motivación: Hai que conseguir que o alumno estea continuamente motivado. Para iso o profesor ten que fomentarlle a ilusión polo instrumento.

b) Variedade: Propoñerlle estudos e obras de diferentes estilos. Facer da técnica algo divertido e non un traballo monótono, propoñendo o profesor, formas de estudos diferentes e permitindo que o alumno cree as súas.

c) Socialización: A comunicación será fomentada como medio de relación entre os diferentes alumnos. Ir á escola de música a estudar música é momento tamén para compartir cos compañeiros as experiencias musicais.

d) Aprendizaxe polo descubrimento: Insistirase no método indutivo da investigación persoal como medio e método de aprendizaxe.

e) Exercitación: Non debe implicar repetición rutinaria aburrida. Pódese y débese exercitar as mesmas destrezas por medio de actividades diferentes.

f) Mediación do profesor: O profesor explicará e demostrará as súas experiencias e coñecemento para levar a cabo os obxectivos propostos.

g) Intercambio: Entre o profesor e o alumno dos conceptos aprendidos, axudando a resolver posibles dubidas ou dificultades que teña o alumno.

h) Imitación: O profesor interpretará o estudio, a obra ou ben a técnica, co fin de que ol alumno visualice a execución.

7.- AVALIACIÓN

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Durante os primeiros cursos o sistema de avaliación basarase, na participación dos alumnos en audicións e exames trimestrais, así como na participación en grupos de cámara, ensembles de percusión e coma solista.

Nos criterios de avaliación de cada curso, observarase un mínimo esixible para permitir o paso dun alumno ó curso seguinte. Estes criterios de avaliación a continuación redactados serán válidos para cada un dos primeiros cursos.

- a) Mostrar evolución progresiva, tanto técnica como de comprensión e interpretación musical ó longo de cada curso (asimilación de coñecementos e estudos demostrados dos mesmos).
- b) Demostrar o suficiente interese e aptitude positiva nas clases, tanto no aspecto estritamente musical como de asistencia e puntualidade.
- c) Asistencia ás audicións e recitais que realizan o resto dos cursos, como parte da formación musical e crítica individual, así como da integración e relación co resto dos alumnos.
- d) Dispoñer do material necesario para a asignatura, demostrar o coidado deste e co instrumental da aula.
- e) Asimilar as técnicas dos diferentes instrumentos e demostrar capacidade de progreso e estudo.
- f) Tocar os estudos e solos, así como as obras de ensembles, correctamente sen erros de medida, articulación, afinación ou lectura.
- g) Ler textos do nivel a primeira vista con fluidez e comprensión.
- h) Memorizar e interpretar textos musicais. (Pretendese verificar a través da memoria a correcta aplicación dos coñecementos teórico-prácticos do linguaxe musical).
- i) Describir con posterioridade a unha audición os rasgos característicos das obras escoitadas. Pretendese avaliar a capacidade para percibir e relacionar cos coñecementos adquiridos, os aspectos esenciais que o alumno poida entender segundo o seu nivel de desenrolo.

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

No proceso de ensinanza e aprendizaxe, a avaliación é un aspecto importante. Neste proceso, débense valorar tódolos factores e fases que interveñen, afectando a tódolos implicados na ensinanza: o sistema educativo, o profesorado, o alumnado, a programación, os recursos, etc.

A avaliación debe ser cuantitativa e cualitativa, permitindo a continua revisión e mellora do proceso de ensinanza e aprendizaxe. Na nosa programación, distinguimos catro tipos de avaliación:

- Avaliación inicial: A que nos permite observar os coñecementos previos.
- Avaliación formativa: A que nos permite observar a marcha do proceso de ensinanza e aprendizaxe, co fin de perfeccionalo e obter un mellor rendemento.
- Avaliación criterial: A que nos permite valorar ó alumno de forma individual.

- Avaliación sumativa: A que nos permite valorar o nivel de aprendizaxe do alumno e manifestarase ó concluír o proceso.

CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

O profesor establecerá o seguinte baremo de puntuación:

Outorgará unha proporción dun 80% a os criterios interpretativos e técnicos e un 20% a os criterios actitudinais. Para poder superar o curso terase que alcanzar un nivel mínimo nos diferentes criterios.

20% Caixa	20% Timbais	20% Láminas	20% Batería	20% Actitude
--------------	-------------	-------------	-------------	--------------

1. Criterios técnicos.

- a) Comprobar que o alumno foi capaz de desenrolar e automatizar unha correcta posición das baquetas, tanto para caixa, marimba e timbais.
- b) Verificar, se o alumno conseguiu, desenrolar un golpe de picado con unha correcta e certa pulsación, mantendo a calidade sonora.
- c) Comprobar que existe unha relaxación corporal adecuada a cada instrumento de percusión, evitando en todo momento posibles tensións.
- d) O profesor cerciorarase do fortalecemento progresivo dos músculos da boneca, antebrazo, brazo e espalda, o cal permitirá o alumno manter a interpretación durante un tempo razoable para o seu nivel, sen risco de fatiga muscular.
- e) Deberá de ser capaz de realizar os exercicios técnicos citados no apartado de contidos: diferentes articulacións nas escalas e arpexios, exercicios de redobre, exercicios de afinación dos timbais, etc.
- f) Execución de escalas e arpexios a nivel do curso que se encontra o alumno (ver en contidos).
- g) Execución de exercicios técnicos en caixa, timbais e láminas, segundo os obxectivos propostos en cada curso.

2. Criterios interpretativos.

- a) Examinar se o alumno executa con seguridade e musicalidade os estudos e obras correspondentes ó repertorio do curso.
- b) Avaliar a comprensión do alumno dos aspectos suxetivos da música.
- c) Valorar a capacidade de memoria do alumno nas obras que se interpreten.
- d) Comprobar o traballo camerístico do alumno (valorarase o ritmo, a afinación, a interpretación, o fraseo...).
- e) Lectura a primeira vista onde se valorará a fluidez da interpretación.
- f) Execución de estudos para caixa, onde se aprecie un bo tempo, bo control de dinámica e o desenrolo evolutivo dos rudimentos, sempre adaptados ó seu nivel.

- g) O alumno deberá interpretar correctamente adaptacións ou obras orixinais para marimba adecuadas ó nivel. Tecnicamente deberá ser capaz de realizar exercicios postos en cada curso con relativa fluidez.
- h) Execución de estudos para timbais. Observando a súa proxección de son, afinación e a correcta articulación.
- i) Interpretar estudos de multipercusión (set-up) onde se aprecie unha correcta mobilidade corporal e un adecuado desprazamento entre os instrumentos así como a limpeza na execución.

3. Criterios actitudinais.

- a) Constatar que o alumno é capaz de manter unha boa concentración durante o estudo e a interpretación.
- b) Conseguir, na medida do posible, que o alumno saiba o que está intentando transmitir coa súa interpretación.
- c) O alumno debe autoerixirse coas clases, no seu rendemento, no seu traballo e na súa formación persoal e musical. Debe reclamar do profesor todo o que estime oportuno para o seu enriquecemento tanto musical como persoal.
- d) O alumno será honesto co profesor e consigo mesmo, e isto é recíproco, como vía para desenrolar unha relación persoal satisfactoria.
- e) Aceptación e cumprimento das normas que rexen a interpretación en grupo.
- f) Participar con interese e ilusión dentro do grupo, aportando ideas.
- g) Sensibilidade ante a música de diferentes estilos, épocas e autores.
- h) Interese e desexo por expresar as propias ideas e sentimentos mediante a interpretación musical.
- i) Adquirir normas de responsabilidade no coidado dos instrumentos, pois son un ben común.
- j) Descubrir o pracer de tocar en público como forma de realización persoal do músico.
- k) Interese no coñecemento de tódolos instrumentos de percusión.
- l) Entender a importancia de ser constante e organizado no estudio para conseguir resultados óptimos.

CRITERIOS DE PROMOCIÓN

Neste sentido cremos que o principal elemento que debe modular este apartado debe ser o da flexibilidade entendida en diferentes aspectos:

- a) A idade do alumno. Debido a que o abanico de idades de ingreso pode ser dende os 8 anos de mínimo, resulta evidente que o grado de esixencia debe adecuarse ó desenrolo de cada alumno especialmente relacionado coa súa idade.
- b) Capacidade musical. É obvio que o desenrolo mental de cada neno é diferente ó resto. Neste sentido alumnos que inicialmente parecen non posuír gran destreza musical revélanse co tempo en intérpretes eficientes. É dicir, o que se trata é de alcanzar os obxectivos mínimos ó final do grado elemental e non necesariamente ó final de cada curso dos catro que compoñen este.

Por iso o programa, tanto no seu número de obras e estudos, como na súa dificultade, adaptarase, na medida do posible a os dous factores que mencionamos máis arriba.

CRITERIOS DE RECUPERACIÓN

Estarán subordinados á súa vez á orixe polo cal non se logran os criterios de promoción por parte do alumno. Divididos en dous grupos:

1. Absentismo escolar.

a) Absentismo por causa xustificada.

Enténdase neste caso a enfermidade ou causas de forza maior que impidan a asistencia a clase por un período de tempo prolongado. Neste caso e tratándose dun alumno cuxo rendemento foi normal ata ese momento, o programa de estudos reducirase ó visto nas clases ata o momento da súa baixa e contemplarase no seu caso co que poida o alumno estudar pola súa conta seguindo as indicacións do profesor, máis o que se lle explique na clase a partir da súa reincorporación. Únicamente en caso de que a súa ausencia sexa tan prolongada que non poida cubrirse un tercio do programa previsto recomendarase ó alumno que repita curso.

b) Absentismo escolar sen causa xustificada.

No caso de que o alumno se ausente de clase sen motivo que o xustifique e reincida nesta actitude durante dez veces ou máis, o titor deberá poñerse en contacto cos pais do alumno. Se a pesar destes esforzos, o absentismo continua, o alumno terá dereito a ser examinado do programa integro da especialidade a final do curso.

2. Incumprimento dos contidos mínimos.

a) Incumprimento por falta de estudio.

No caso de que o alumno normalmente dotado para o instrumento, e por causa de falta de estudio, non cumpra os obxectivos mínimos establecidos para o curso que estea realizando, o titor durante a hora de titoría deberá de reunirse co alumno coa finalidade de analizar as causas que orixinan esta situación (falta de organización, falta de motivación, problemas co profesor, etc.)

b) Incumprimento por aparente falta de capacidade musical.

No caso do alumno que a pesar de aplicar os seus esforzos non consiga superar os mínimos esixibles o profesor valorará positivamente este esforzo e reducirá na medida do posible o programa de estudos co fin de flexibilizar os contidos do curso, dando desta maneira a posibilidade de alcanzar os obxectivos previstos ó final do grado elemental.

Con relación a os alumnos que por un motivo ou outro se vexan obrigados a repetir cursos hai que distinguir:

- Alumnos que non promocionan por calificación negativa en dúas asignaturas que non sexan da especialidade de percusión. Neste caso o alumno asistirá a clases de réxime normal sen que esta circunstancia free o aprendizaxe, mentalizándoo sen embargo, de que a súa principal preocupación debe ser recuperar a asignatura/as nas que non promociona.

- Alumnos que non promocionan por calificación negativa en percusión. Neste caso o alumno asistirá a clase con absoluta normalidade e repetiranse os contidos esixidos no curso anterior, se ben, poderían cambiarse algunhas obras do programa para evitar a desmotivación e salvar os obstáculos mentais que o alumno tivera construíndo arredor de determinados problemas.

8.- CLASES COLECTIVAS

Nestas clases o alumno tocará para o profesor e os demais alumnos. O profesor fará as rectificacións oportunas podendo valer esas mesmas anotacións para o resto do grupo. É importante que entre os alumnos dun mesmo nivel escóitense uns a os outros e aprendan de eles mesmos e dos seus compañeiros. O profesor adoptará a postura de moderador.

Traballaranse técnicas de tódolos instrumentos en grupo, facendo que sexa máis ameno o estudio técnico que pode ser unha tarefa dura nos inicios. Incentivarase ademais o compoñente lúdico da aprendizaxe musical para potenciar así a motivación do alumno.

O obxectivo da clase colectiva non é tanto o desenvolvemento técnico individual, como o de dotar o futuro profesional da experiencia necesaria para executar en grupo. Nestas clases, promocionárase a creación de dúos, tríos, cuartetos, etc. de percusión. Así mesmo realizaranse actividades diversas relacionadas máis coa música en xeral que co instrumento en concreto, como por exemplo, audicións de diversos tipos de música de calquera instrumento ou formato, proxeccións de vídeos didácticos, etc.

O BXETIVOS

A ensinanza nas clases colectivas instrumentais na escola de música terá como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- a) Facer da práctica da música en grupo unha actividade habitual, organizada, grata e totalmente integrada no proceso de aprendizaxe do alumnado.
- b) Comprender e interpretar os elementos básicos da expresión musical a través do traballo en grupo.
- c) Valorar o son do conxunto como medio resultante do traballo individual.
- d) Discriminar e abstraer os elementos comúns e diferenciados na execución técnica de cada un dos membros do grupo en beneficio do conxunto.
- e) Coñecer un repertorio básico de conxunto que estimule o interese polo propio instrumento e pola dinámica deste traballo.
- f) Desenvolver unha audición polifónica para unha xusta valoración da escoita e da interpretación simultánea.
- g) Afianzar a técnica individual desde o propio traballo en grupo.
- h) Valorar as normas que rexen a actividade do conxunto e adquirir a responsabilidade que conleva o traballo instrumental en grupo.
- i) Valorar o traballo en común como medio de comprensión máis enriquecedor e participativo.

j) Fomentar as exposicións monográficas ou especializadas que poidan resultar de interese común a tódolos alumnos.

CONTIDOS

- a) Coñecemento e práctica de diferentes agrupacións instrumentais segundo a composición e o número de instrumentistas que a integran.
- b) Desenrolo dos aspectos técnicos traballados nas clases individuais para a súa aplicación nas clases colectivas.
- c) Exposición do discursos musical en función da valoración de todo o conxunto e de cada unha das partes do mesmo.
- d) Coñecemento e práctica das normas básicas que rexen o traballo de grupo e a interpretación do conxunto.
- e) Asimilación, pola práctica, dos valores propio do traballo colectivo, tanto nos seus compoñentes sociais e organizativo.

Contidos procedimentais.

- a) Lectura e interpretación de obras para grupo de percusión.
- b) Concertos de alumnos en presenza dos seus compañeiros.
- c) Seguir unha partitura a la vez que se escoita unha gravación para a súa execución posterior.
- d) Realizar exercicios e xogos de pregunta – resposta en parches e en láminas.
- e) Improvisación rítmica en ciclo de catro e oito sobre un tema central.
- f) Traballar técnica en conxunto.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- a) Interpretar obras ou fragmentos nun colectivo instrumental, axustando a execución individual ás esixencias da partitura, ás directrices do profesor e ó son do conxunto.
- b) Repentizar obras ou fragmentos seleccionados con tal fin e en función das características do conxunto.
- c) Interpretar un mesmo fragmento con distintas variacións segundo as indicacións técnicas suxeridas con carácter previo a cada execución.
- d) Interpretar nunha obra de conxunto pequenas improvisacións de carácter individual, previamente asignada a cada instrumentista.
- e) Resolver e aplicar en conxunto os aspectos técnicos específicos que permitan a interpretación dunha obra ou fragmento musical seguindo as indicacións determinadas con anterioridade.

GRUPO DE PERCUSIÓN

Tocar en grupo sen director, con precisión rítmica e coñecemento global da obra. Desenrolar unha capacidade auditiva que valore por igual, en toda a gama de instrumentos, a esixencia da calidade sonora.

Ter a disposición e formación necesaria para saber integrarse individualmente nun grupo como un membro máis do mesmo ou para actuar como responsable do conxunto.

Valorar a práctica do grupo de percusión como un proceso de aprendizaxe imprescindible para o futuro exercicio profesional.

Ler a primeira vista obras do nivel que permita a montaxe de obras.

Respetar as normas que esixe toda actuación en grupo: afinación previa, atención continua, valoración do traballo en equipo, respeto polas decisións do director, etc.

Desenrolar o ritmo como base para un traballo de conxunto.

Familiarizarse coa xestualidade básica do director.

Desenrolar a escoita como medio indispensable da práctica de conxunto.

Aprender a tocar sen ter a vista fixa na partitura.

Facer da práctica da música en grupo unha actividade habitual, organizada, grata e totalmente integrada no proceso de aprendizaxe do alumnado.

Comprender e interpretar os elementos básicos da expresión musical a través do traballo en grupo.

Valorar o son de conxunto como resultante dunha coparticipación de individualidades.

Discriminar e abstraer os elementos comúns e diferenciados na execución técnica de cada un dos membros do grupo en beneficio do conxunto.

Cofecer un repertorio básico de conxunto que estimule o interese polo propio instrumento e pola dinámica deste traballo.

Desenrolar a audición polifónica para unha xusta valoración da escoita e da interpretación simultaneamente.

Afianzar a técnica individual dende o propio traballo en grupo.

Valorar as normas que rexen a actividade de conxunto e adquirir esa responsabilidade que conleva o traballo instrumental de grupo.

MATERIAL DIDÁCTICO

Todo tipo de instrumentos de percusión: Caixa, Timbais, Láminas (Xilófono, Marimba, Vibráfono, Lira, Campanas...), Batería, Multipercusión, Bombo, Pratos e "Pequena Percusión" (Percusión Orquestal).

Soporte de audio e vídeo.

Internet (artículos, asociacións de percusionistas. etc.).

Biblioteca (revistas, libros, etc.)

Pizarra.

Etc.

9.- ACTIVIDADES CULTURAIS E DE PROMOCIÓN DAS ENSEÑANZAS

Ó longo do curso contemplaranse distintas actividades complementarias para dinamizar, motivar e implicar ó alumnado na vida cultural do centro e o seu entorno, é dicir, para completar a formación regrada que se imparte na aula de percusión..

As principais actividades que se levarán a cabo de xeito continuado serán as audicións de alumnos.

Ademáis das anteriores actividades tamén se organizarán na medida do posible as seguintes:

Conxuntos instrumentais de percusión.

Proxeccións de documentais e concertos.

Asistencia á biblioteca para realizar traballos.

Intercambios con outros centros (conservatorios, escolas de música, academias, agrupacións, etc...)

Organización de agrupacións instrumentais entre alumnos.

Asistencia a concertos en vivo.

Talleres con outros profesores.

ACTIVIDADES CONXUNTAS CON OUTROS DEPARTAMENTOS

Pretendese realizar durante este curso académico un concerto ó rematar o curso antes das vacacións estivais. Neste concerto participarían tódolos departamentos conxuntamente.

Outra actividade planteada é realizar audicións onde participen todas as especialidades conxuntamente dependendo da dispoñibilidade dos pianistas acompañantes, distribuídas por cursos ou ciclos ó largo dunha semana.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Tódalas actividades complementarias e extraescolares terán que someterse ás normas do Regulamento de Réxime Interno do centro. Son as recollidas nos apartados anteriores máis as seguintes:

AUDICIÓNS

Realizaranse dúas ou tres durante o curso, coincidindo coas semanas de avaliacións. Os alumnos terán que tocar caixa, timbais, láminas, Batería e set-up, algunhas das obras serán con acompañamento de piano.

As audicións serán na propia aula ou no teatro, necesitándoo dende varias horas antes para a preparación e montaxe da audición e respetarase o que dicte a normativa referente a audicións.

É necesario e imprescindible a coordinación co pianista acompañante, así como os espazos a utilizar, para poder establecer unha hora e un día concreto, é por

iso que propoño, que sexa o pianista acompañante, xunto coa dirección e os xefes de departamentos que fixen as datas e horas das audicións, para que non se pisen uns días con outros. Este traballo non tería porque facerse a principio de curso, senón nas semanas próximas ás audicións, que soen coincidir coas avaliacións. Tamén, ó non estar publicadas as datas das avaliacións, non se fixe un día concreto, que en caso de ser necesario poñer un día específico rogo se me consulte.

CURSOS

Durante este curso escolar pretendese a realización de polo menos un curso de percusión. Sería a cargo dun percusionista procedente de outro centro, banda ou orquesta. Os meses indicados para a súa impartición estarían suxeitos a modificación por posibles problemas ou compromisos profesionais do poñente.